

---

## Bireysel başvurunun yapılmasında usule ilişkin önemli hususlar<sup>1</sup>

---

**1)** 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 47. maddesinin (1) nolu fıkrasında ve Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 63. maddesinin birinci fıkrasında bireysel başvuruların mahkemelere veya yurt dışı temsilciliklerine ya da bizzat Anayasa Mahkemesine yapılabileceği öngörülmüştür. Eksiklik bildirimlerine karşı verilecek cevap dilekçelerinde de yukarıda yazılı yöntemlerin kullanılması gerekmektedir.

**2)** Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 62. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca Harçlar Kanunu'na bağlı tarifede belirtilen bireysel başvuru harcının maliye veznesine yatırılması gerekmektedir.

**3)** Başvurucuların Anayasa Mahkemesine gönderecekleri evrakın masrafı haricinde ayrıca posta gideri avansı yatırımları veya pul göndermeleri zorunluluğu bulunmamaktadır.

**4)** Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 62. maddesinin (2) nolu fıkrası hükmü uyarınca başvuru harcı ödeme gücünün bulunmaması hâlinde adli yardım talebinde bulunması mümkündür. Ancak başvuru sadece adli yardım talebinde bulunması adli yardımdan yararlandırılacağı anlamını taşımamaktadır. Başvurucunun harcı ödeyemeyecek durumda ise bunu başvuru formunun son sayfasındaki sonuç talepleri bölümünde belirterek adli yardımdan yararlanacak durumda olduğunu ispatlayan belgeleri forma eklemesi gerekmektedir. Adli yardım talebi genel hükümlere göre başvurunun kabul edilebilirliği hakkında karar verecek Komisyonlar veya Bölümler tarafından karara bağlanacaktır.

**5)** Anayasa Mahkemesi tarafından bireysel başvuru formunun nasıl doldurulacağına ilişkin açıklamaların bulunduğu bir başvuru kılavuzu hazırlanmıştır. Bu kılavuz Mahkemenin internet sitesinde yayımlanmış, tüm adliyelere ve ceza infaz kurumlarına gönderilmiştir.

---

<sup>1</sup> Kaynak: [www.anayasa.gov.tr](http://www.anayasa.gov.tr)

Başvuruların eksiksiz olmasını temin bakımından bireysel başvuru formlarının bu kılavuz esas alınarak doldurulması yararlı olacaktır.

**6)** Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 59. maddesi uyarınca bireysel başvurular, bir örneği Mahkemenin internet sitesinde yayımlanan ve İçtüzük ekinde de yer alan bireysel başvuru formu kullanılarak yapılması ve bireysel başvuru formunda yer alan tüm alanların eksiksiz bir şekilde usulüne uygun olarak doldurulması gerekmektedir. Birden fazla başvuru birlikte başvuru yapmışsa her bir başvuru için ayrı bir sayfa kullanılarak her başvurucuya ilişkin kişisel bilgilerin ayrı ayrı ve eksiksiz olarak yazılması zorunludur. Başvuru formu haricinde ayrı bir dava dilekçesi ya da bir başvuru dilekçesi doldurulması gerekmemektedir. Bununla birlikte yine de başvurucular matbu bireysel başvuru formuna ulaşmada bir sıkıntı ile karşılaşılırsa bireysel başvuru formunda bulunması gereken bütün bilgileri içeren ve aynı formatta olan bir dilekçe yazarak da başvuru yapabilirler. Ancak bu yolun ancak istisnai hallerde tercih edilmesi uygun olacaktır. Mahkemeye başvuru formu kullanılmadan veya başvuru formundaki bilgileri içeren bir dilekçe ile başvurulmaması halinde, başvuruculara eksiklik yazısı gönderilmek suretiyle bireysel başvuru formunu usulüne uygun olarak ve eksiksiz bir şekilde doldurmaları istenilmektedir.

**7)** Başvurucunun, bireysel başvuru konusu hakların kamu gücünün hangi işlem, eylem ya da ihmali nedeniyle ihlal edildiğine ilişkin olayları tarih sırasına bağlı kalarak açık ve özet bir şekilde açıklaması, şayet birden fazla hakka ilişkin şikâyeti varsa bunları ayrı ayrı belirtmesi gerekmektedir.

**8)** Başvurucunun, kamu gücü kullanılmak suretiyle kişisel ve güncel bir hakkının ihlâl edildiğini ve bu ihlâl nedeniyle meydana gelen mağduriyetin başvuru yapıldığı sırada da devam ettiğini ve ihlâlin giderilmemesi nedeniyle hakkının zedelendiğini gerekçeleriyle açıklaması gerekmektedir.

**9)** 6216 sayılı Kanun'un 45. maddesinin (2) nolu fıkrası uyarınca bireysel başvuru yapılmadan önce ihlâl neden olduğu ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal için kanunda öngörülmüş idarî ve yargısal başvuru yollarının tamamının tüketilmiş olması gerekir.

**10)** Anayasa Mahkemesi'nin başvurucunun talebiyle sınırlı olarak karar verme yetkisinin bulunduğu, bu nedenle başvurucunun beklentilerinin karşılanması açısından taleplerini açıkça ve zet olarak belirtmesi gerektiği unutulmamalıdır. Ayrıca bu taleplerin gerekçeleri ile dayanaklarına ilişkin belgelerin de başvuru formuna eklenmesi gerekmektedir.

---